

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TAYLIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV
NOMIDAGI SAMARQAND
DAVLAT UNIVERSITETI
TARIX FAKULTETI

Ro'yxatga olindi: № BD- <u>60220300</u> 2024 yil " <u>10</u> " <u>12</u>	"TASDIQLAYMAN" Sardar rektor: <u>R. Xalimuradov</u> 2024 yil " <u>9</u> " _____

UMUMIY PEDAGOGIKA
FAN DASTURI

Bilim sohasi: 200 000-San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi: 220 000-Gumanitar fanlar (tillaridan tashqari)
Ta'lim yo'nalishi: 60220300-Tarix

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr	ECTS – Kreditlar
UP1303 UP1404	2025-2026	3 4	4 4
Fan/modul turi	Ta'lim tili	Haftadagi dars soatlari	
Ma'buliy	O'zbek	4	
1.	Fan nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)
	UMUMIY PEDAGOGIKA	48 58	72 62 120 120

Fanning maqsadi (FM)

I. FANNING MAZMUNI
Fanning mazmuni Fanni o'qitishdan maqsad - Bo'la'jak mutaxassislarni psixologiya va pedagogika nazariyasiga oid bilimlar hamda ta'lim-tarbiya nazariyasi, uning rivojlanish jarayoni, jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida ta'limning roli to'g'risida tanishtirish.   Fanning vazifasi - O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni talablari asosida ta'lim-tarbiya jarayonini oqilona tashkil etish, pedagogik merosdan samarali foydalanish, real ta'lim amaliyotida, yuksak pedagogik madaniyat va texnikani namoyon eta olishga o'rgatish.

Fan mazmuni	
II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)	
III. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. O'zbekiston Respublikasining ta'lim sohasidagi davlat siyosati mazmuni asosiy tamoyillari. Ta'lim tizimi va turlari. Pedagogika fani, uning predmeti, metodologiyasi, ilmiy-tadqiqot obyekti, metodlari.
M2	Pedagogika fani va uning asosiy kategoriyalari. Pedagogika fanining paydo bo'lishi va rivojlanishi. Pedagogik fanlar tizimi. Pedagogikaning boshqa fanlar bilan aloqasi. Ilmiy pedagogik tadqiqotlarni tashkil etish va o'tkazish. Shaxsning rivojlanishi, tarbiyasi va ijtimoiylashuvi. "Individ" va "shaxs" tushunchasi. Shaxs rivojlanishining ijtimoiylashuv bilan aloqadorligi. Shaxs rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar. Shaxs rivojlanishining yosh va psixologik xususiyatlari.
M3	Shaxs kamoloti ijtimoiy-biologik hodisa, pedagogik jarayon obyekti va subyekti sifatida.

	Shaxs haqida tushuncha. Shaxs rivojlanishi Shaxs rivojlanishining omillari. Bola shaxsi tarbiya obyekti va subyekti sifatida.
M4	Didaktika ta'lim nazariyasi sifatida. Ta'lim nazariyasi (didaktika)-pedagogika fanining tarkibiy qismi sifatida. Didaktikaning maqsad va vazifalari. Ta'lim jarayoni yagona tizim sifatida. Ta'lim qonuniyatlari va tamoyillari. Ta'lim jarayoni mohiyati. O'rganish bilish faolligi shakli sifatida. O'qitish va o'rganish jarayonlari tavsifi, o'quv jarayonida ularning o'zaro bog'liqligi. Sharq va G'arb mutafakkirlarining gnoseologik g'oyalari ta'lim jarayoni asosi sifatida. O'quvchilarning bilish faoliyati va uning tuzilishi. Ta'lim tamoyillari va qonuniyatlari.
M5	Ta'lim metodlari va vositalari Ta'lim metodlari va usullari tushunchalari. Zamonaviy didaktika ta'lim metodlari va tasnifiga turlicha yondashuvlar. Sharq mutafakkirlari ta'lim metodlari haqida. Ta'lim metodlari samaradorligini oshirish yo'llari. Ta'limni tashkil qilish shakllari va turlari. O'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini tashxis etish. Ta'lim turlari. Ta'limni tashkil qilish shakllari. Ta'limni tashkil qilishning an'anaviy sinf-dars shakli. Dars turlari va tuzilishi. Ta'limni tashkil qilishning noan'anaviy shakli Ta'lim olganlarni tashxis etishning mohiyati. O'quv faoliyatini natijalarini hisobga olish turlari, shakllari va metodlari. Bilim, ko'nikma va malakalarini baholash mezonlari.
M6	Tarbiya nazariyasi O'zbekiston Respublikasida olib borilayotgan ijtimoiy tarbiyaning umumiy vazifalari. Tarbiya jarayonining mohiyati va vazifalari, tarbiya jarayonining xususiyatlari, tarbiya jarayonining jamiyat taraqqiyotidagi roli, ijtimoiy tarbiyaning asosiy vazifalari, tarbiya qoidalari va ularning mohiyati
M7	Tarbiyaning umumiy metodlari. Tarbiya qonuniyatlari va tamoyillari. "Tarbiya" tushunchasi, tarbiyaning maqsadi va umumiy vazifalari. Tarbiya jarayonining o'ziga xos xususiyatlari. Tarbiya qonuniyatlari va tamoyillari. Tarbiya vositalari. Jamoa tushunchasi. O'quvchilar jamoasini shakllantirishning mohiyati va tashkiliy asoslari. O'quvchilar jamoasining rivojlanish darajasi va bosqichlari. O'quvchilar jamoasi rivojining asosiy shart-sharoitlari.
M8	Tarbiya va uning turlari Ma'naviy-axloqiy tarbiya mohiyati, asosiy tushunchalari, ma'naviy-axloqiy tarbiyaning mazmuni, ma'naviy-axloqiy tarbiyaning tarkibiy qismlari, shakl va metodlari, ilmiy dunyoqarash va tafakkurni shakllantirish. Aqliy tarbiya va ilmiy dunyoqarashning asosiy belgilari va mohiyati, o'quvchi dunyoqarashini shakllantirishning shakl, metod va vositalari, fuqarolik tarbiyasi, mehnat, jismoniy, estetik tarbiyaning mohiyati, maqsad va vazifalari, ekologik, iqtisodiy tarbiya mohiyati, maqsad va vazifalari,
M9	
M10	

	mehnat, jismoniy, estetik tarbiyaning mazmuni, shakl va metodlari, ekologik, iqtisodiy tarbiyaning mazmuni, shakl va metodlari
	Ta'lim muassasi menejmenti.
M11	Maktabni boshqarish va unga rahbarlik qilishning qonun qoidalarini. Maktab boshqaruvida davlat hujjatlarining yuritilishi. Maktab jamoasi va pedagogik kengashning ta'lim-tarbiya jarayonidagi o'rni.
M12	Korreksion (maksus) pedagogika Korreksion pedagogikaning asosiy vazifalari va kategoriyalari. Anomal o'quvchilar bilan olib boriladigan korreksion ishlarining asosiy yo'nalishlari. Korreksion pedagogikaning paydo bo'lishi, tashkil topishi va rivojlanishi. Bola rivojlanishidagi nuqsonlarni diagnostika qilishga korreksion ishlar tamoyillari va metodlari.
M13	Eng qadimgi davrlardan VII asrgacha ta'lim-tarbiya va pedagogik fikrlar Pedagogika tarixi fanining predmeti, maqsadi va vazifalari, eraminizdan oldingi davrda tarixiy manbalarda ta'lim tarbiya masalalarining aks etishi, «Avesto» eng qadimgi yozma ma'rifiy yodgorlik sifatida.
M14	VII asrdan XIV asrning birinchi yarmigacha O'rta Osiyoda tarbiya, maktab va pedagogik fikrlar Islom dinining O'rta Osiyoga yoyilishi va talim-tarbiyaga ta'siri, hadis ilmining paydo bo'lishi va rivojlanishi, sharqda birinchi uyg'oni sh davrida talim-tarbiyaning rivojlanishi.
M15	VII asrdan XIV asrning birinchi yarmigacha O'rta Osiyoda tarbiya, maktab va pedagogik fikrlar Islom dinining O'rta Osiyoga yoyilishi va talim-tarbiyaga ta'siri, hadis ilmining paydo bo'lishi va rivojlanishi, sharqda birinchi uyg'oni sh davrida talim-tarbiyaning rivojlanishi.
M16	XIV asrning ikkinchi yarmi va XVI asrda tarbiya, maktab, va pedagogik fikrlar. Sharq uyg'oni sh davrida pedagogik fikrlarning rivojlanishi Amir Temur va Temuriylar davrida talim-tarbiya rivoji, Abdurahmon Jomiyning ta'limiy – axloqiy merosi, Alisher Navoiy ta'lim – tarbiya haqida, Dovoniyning ilm-fan taraqqiyotida tutgan o'rni.
M17	XIV asrning ikkinchi yarmi va XVI asrda tarbiya, maktab, va pedagogik fikrlar. Sharq uyg'oni sh davrida pedagogik fikrlarning rivojlanishi Amir Temur va Temuriylar davrida talim-tarbiya rivoji, Abdurahmon Jomiyning ta'limiy – axloqiy merosi, Alisher Navoiy ta'lim – tarbiya haqida, Dovoniyning ilm-fan taraqqiyotida tutgan o'rni.
M18	XVII-asrlardan XX asrning birinchi yarmigacha tarbiya, maktab va pedagogik fikrlar rivoji Jadidchilik harakatining kelib chiqishi va rivojlanish tarixi, jadidchilik harakatining asosiy g'oyalari, Mahmudxo'ja Behbudiyning ijodi va pedagogik faoliyati, Munavvar Qori hayoti va ijodi, Abdurauif Fitrat ko'p qirrali olim va ma'rifatchi
M19	1917-1990 yillarda O'zbekiston ta'lim tizimi va maorifi

	O'zbekistonda 1917-1924 yillardagi ma'naviy-madaniy muhit hamda milliy maktab-maorifi joriy qilish borasidagi sayi-harakatlar. O'zbekistonda XX asrning 30- yillarida maorif va pedagogika, O'zbekistonda 1945-90 yillarda halq talimi tizimini tashkil etish prinsiplari
M20	Hozirgi davrda jahon mamlakatlari ta'lim tizimi va pedagogika fani rivoji. Jahon pedagogika fanining rivojlanish tarixi Qadimgi Yumoniston va Rim davlatlaridagi ta'lim-tarbiya. Sokrat, Platon, Demokrit va Aristotelning ta'limotida tarbiya masalalari, G'arbiy Yevropadarmaktab, maorif hamda pedagogikfikrlar taraqqiyoti, Yaponiyada ta'lim tizimi, Janubiy Koreyada ta'lim tizimi, Fransiyada ta'lim tizimi, Germaniyada ta'lim tizimi
M21	Ijtimoiy pedagogik faoliyat pedagogika fani sohasi sifatida Respublikamizda amalga oshirilgan islohotlar va ularning ijtimoiy hayotga ta'siri, hozirgi vaqtda ijtimoiy pedagogika faniga zaruriyat va uning ahamiyati, rahmdillik va xayr-sahovat ijtimoiy-pedagogik faoliyatining madaniyatarixiy anansi sifatida, ijtimoiy pedagogikaning maqsadi, vazifalari, ob'ekti va predmeti, ijtimoiy pedagogikaning boshqa fanlar bilan aloqasi. Ijtimoiylashuv omillari va mexanizmlari.
M22	Oila bilan olib boriladigan ijtimoiy-pedagogik faoliyat Jamiyatda oila bajaradigan vazifalar, O'zbekistonda ko'p bolali oilalarning mintaqaviy xususiyatlari, oilaning ijtimoiy maqomi, ijtimoiy pedagogik oila bilan ish yuritishi, oilada ijtimoiy pedagogik yordam shakllari, ota-ona qaramog'ida bo'lmagan bolalar bilan ijtimoiy pedagogik ish yuritish, vasiylk va homiylik, jamiyatda oila bajaradigan vazifalar
M23	Deviant xulq –ijtimoiy-pedagogik muammo sifatida Deviasiya haqida tushuncha, deviasiya turlari, deviant xulq - atvorni kelitirib chiqaruvchi omillar, deviant xulq – atvorli bolalar bilan ishlash. Jinoatchilik bolalarda g'ayriqonuniy xatti-harakatning namoyon bo'lishi shakli sifatida
M24	Pedagogik mahoratning mazmun-mohiyati va o'qituvchi faoliyatidagi tutgan o'rni. Pedagogik mahoratning o'qituvchi faoliyatidagi ahamiyati. Pedagogik fikr tarixi va maktab amaliyotida o'qituvchi. O'qituvchi mehnati, uning o'ziga xos xususiyatlari va ijtimoiy ahamiyati.
M25	Pedagogik qobiliyatning psixologik-pedagogik tasnifi. Pedagogik qobiliyatning asosiy turlari. O'qituvchilarda shakllanishi va rivojlanishi zarur bo'lgan tashkilotchilik, kommunikativ, bilish, anglash qobiliyatlari.
M26	Pedagogik texnika o'qituvchi faoliyatining ko'zgusi sifatida. Pedagogik texnikani shakllantirish usullari. Pedagogik texnikaning tarkibiy qismlari. Pedagogik texnika vositasi-verbal va nonverbal kommunikatsiya.
III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar: amaliy (A)	
A1	Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida" gi Qonuni.

A2	Pedagogika fani, uning predmeti, metodologiyasi, ilmiy-tadqiqot obyekti, metodlari
A3	Shaxs kamoloti ijtimoiy-biologik hodisa, pedagogic jarayon obyekti va subyekti sifatida.
A4	Didaktika ta'lim nazariyasi sifatida.
A5	Ta'lim jarayoni yagona tizim sifatida. Ta'lim qonuniyatlari va tamoyillari.
A6	Ta'lim metodlari va vositalari
A7	Ta'limni tashkil qilish shakllari va turlari. O'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini tashxis etish.
A8	Tarbiya nazariyasi O'zbekiston Respublikasida olib borilayotgan ijtimoiy tarbiyaning umumiy vazifalari.
A9	mavzu.Tarbiyaning umumiy metodlari. Tarbiya qonuniyatlari va tamoyillari.
A10	Tarbiya va uning turlari.
A11	Ta'lim muassasi menejmenti.
A12	Korreksion (maksus) pedagogika
A13	Eng qadimgi davrlardan VII asrgacha ta'lim-tarbiya va pedagogik fikrlar.
A14	VII asrdan XIV asrning birinchi yarmigacha O'rta Osiyoda tarbiya, maktab va pedagogik fikrlar.
A15	VII asrdan XIV asrning birinchi yarmigacha O'rta Osiyoda tarbiya, maktab va pedagogik fikrlar.
A16	XIV asrning ikkinchi yarmi va XVI asrda tarbiya, maktab, va pedagogik fikrlar. Sharq uyg'onish davrida pedagogik fikrlarning rivojlanishi.
A17	XIV asrning ikkinchi yarmi va XVI asrda tarbiya, maktab, va pedagogik fikrlar. Sharq uyg'onish davrida pedagogik fikrlarning rivojlanishi.
A18	XVII-asrlardan XX asrning birinchi yarmigacha tarbiya, maktab va pedagogik fikrlar rivoji.
A19	XVII-asrlardan XX asrning birinchi yarmigacha tarbiya, maktab va pedagogik fikrlar rivoji.
A20	1917-1990 yillarda O'zbekiston ta'lim tizimi va maorifi.
A21	Hozirgi davrda jahon mamlakatlari ta'lim tizimi va pedagogika fani rivoji. Jahon pedagogika fanining rivojlanish tarixi
A22	Ijtimoiy pedagogik faoliyat pedagogika fani sohasi sifatida.
A23	Oila bilan olib boriladigan ijtimoiy-pedagogik faoliyat.
A24	Deviant xulq –ijtimoiy-pedagogik muammo sifatida.
A25	Pedagogik mahoratning mazmun-mohiyati va o'qituvchi faoliyatidagi tutgan o'rni.
A26	Pedagogik qobiliyatning psixologik-pedagogik tasnifi.
A27	Pedagogik texnika o'qituvchi faoliyatining ko'zgusi sifatida

III. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular
“Umumiy Pedagogika” fani bo'yicha mustaqil ta'lim va ishlarning kalendar tematik rejası

№	Mustaqil ta'lim mavzulari
1.	O'zbekiston Respublikasi “Ta'lim to'g'risidagi qonuni” va ta'lim tizimi turlari.
2.	Pedagogika fanining predmeti, maqsadi, vazifasi, ilmiy tadqiqot metodlari.
3.	Shaxsning rivojlanishi, tarbiyasi va ijtimoiylashuvi, tarbiya maqsadi va vazifalari.
4.	Didaktika ta'lim nazariyasi sifatida. Ta'lim paradigmalari.
5.	Ta'lim jarayoni yagona pedagogic tizim sifatida. Ta'lim tamoyillari.
6.	Ta'lim mazmunini belgilab beruvchi me'yoriy-huquqiy hujjatlar. (DTS, O'quv reja, o'quv dastur, darsliklar).
7.	Ta'lim metodlari tasnifi ta'lim shakllarining tasnifi.
8.	Tarbiya turlari mazmuni, maqsad va vazifalari, shakl va metodlari tasnifi.
9.	Ta'lim muassasasi boshqarishga doir me'yoriy-huquqiy hujjatlar: Maktab nizomi, Ustavi, Maktab ish rejası(istiqbolli, yillik, iortiy ish rejalari)si.
10.	Ta'lim natijalarini tekshirish va baholash.
11.	Anomal bolalar va ularning tavsifi.
12.	Ta'limni tashkil etish turlari va shakllari. Dars-ta'limni tashkil etishning asosiy shakli.
13.	Tarbiya jarayonining mohiyati, mazmuni, tarbiya tamoyillari va metodlari.
14.	O'qituvchining pedagogik mahorati va uning tarkibiy qismlari.
15.	Sharq Uyg'onish davri (XIV-XVI asrlar Temur va temuriylar davrida) ta'lim-tarbiya va pedagogik fikrlar rivoji. (Amir Temur, Mirzo Ulug'bek, Zahiriddin Muhammad Bobur, Alisher Navoiy).
16.	Tasavvuf ta'limotida komil insonni tarbiyalash masalalari.
17.	Rivojlangan mamlakatlar ta'lim tizimi. (AQSH, Fransiya, Yaponiya, Janubiy Koreya, Germaniya, Rossiya, Finlandiya, Singapur)
18.	Didaktikaning dolzarb muammolarini o'rganish. Shaxs tarbiyasiga ta'sir etuvchi omillarni o'rganish
19.	Korreksion pedagogikaning dolzarb masalalari. Yordamga muhtoj bolalar bilan ishlash metodikasi
20.	Sharq uyg'onish davrida pedagogik fikr tarqiqiyoti (Al-Xorazmiy, al-Farobiy, Abu rayhon Beruniy, Abu Ali ibn Sino)larning ta'lim-tarbiyaga oid fikrlar.
21.	XIV-XVI asrlarda Movarounnahrdata'lim-tarbiya va pedagogik fikrlar.
22.	XVII-XIX asrning birinchi yarmida tarbiya, maktab va pedagogik fikrlar.
23.	XIX asrning ikkinchi yarmi va XX asr boshlarida ta'lim va pedagogik fikrlar (Anbar Otin, Furqat, Saidahmad Siddiqiy, Abdulla Avloniy)larning ta'lim-tarbiya tarqiqiyotidatutgan o'rni) 19.
24.	Jahon pedagogika fanining rivojlanish tarixi bayoni. Yan Amos Komenskiyning pedagogik sistemasi.

25.	Rus pedagog olimlari va ularning pedagogik g'oyalari. K.D. Ushinskiyning pedagogik nazariyasi va didaktik ta'limot.
26.	Iqtisodiy rivojlangan xorijiy davlatlarda ta'lim tizimi.
27.	Zamonaviy qiyosiy pedagogik masalalar taraqqiyoti.
28.	Jahon mamlakatlari ta'lim tizimining integratsiyalashuvi
29.	Jahonning rivojlangan mamlakatlarda tarbiyaviy jarayonlarning etnik xususiyatlari.
30.	MDH davlatlarining ta'lim-tizimi va o'ziga xos xususiyatlari
31.	Jahonda masofaviy ta'limning rivojlanishi
32.	O'quvchilarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash.
33.	Bolalar tarbiya jamoasi - yaqonda pedagogik jarayonning asosiy shakli.
34.	Nafosat tarbiyas. Uning maqsad va vazifalari.
35.	Mehnat tarbiyasi. Uning maqsad va vazifalari.
36.	Oilada tarbiya asoslari.
37.	Deviant xulq – ijtimoiy-pedagogik muammo sifatida
38.	Pedagogik mahoratning mazmun-mohiyati va o'qituvchi faoliyatidagi tutgan o'imi
39.	Pedagogik qobiliyatning psixologik-pedagogik tasnifi
40.	Pedagogik texnika o'qituvchi faoliyatining ko'zgusi sifatida.

“Umumiy Pedagogika” fani bo'yicha mustaqil ta'lim mavzulari uning mazmunini yoritish maqsadida tanlangan va talabada shu haqida bilim ko'nikmasini shakllantirish nazarda tutilgan. Shu mazmunda MT da nazarda tutilgan mavzular haqida talabalar ish olib borishadi. Barcha keltirilgan mavzularni har biri to'g'risida talabalar qay tarzda o'zlashtirish, bilim ko'nikmasiga ega bo'lish mexanizmi fanning sillabusida ochib beriladi.

4.	V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: • O'zbekiston Respublikasida ta'lim tizimini rivojlantirishning konseptual asoslari haqida to'liq bilimga ega bo'ladi. • Pedagogikaning ilmiy-nazariy asoslari, pedagogik fikrlarning rivojlanish taraqqiyoti, o'quv jarayonini tashkili etishning metod va shakllariga qo'yilgan <i>zamonaviy talablarni o'rganadi</i>. • Ta'lim oluvchilar shaxsini rivojlantirish omillari, yosh davrlarning o'ziga xosliklari, tarbiya jarayonining mazmuni, qonuniyatlari va tamoyillari to'g'risida bilimga ega bo'ladi. • Korreksion pedagogikaning asosiy yo'nalishlarini biladi. • Pedagogik mahorat asoslari haqida to'liq <i>bilimga ega bo'ladi</i>. • Milliy g'oya va asosiy pedagogik qonuniyatlar hamda tamoyillarga asoslangan holda o'quv-tarbiya ishlarini o'tkazish, ta'limni tashkili etishning asosiy shakllarini amaliyotda qo'llash ko'nikmasiga ega bo'ladi.

5.	VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalar; • interfaol key-s-stadliar; • <i>munozara</i>; • <i>o'z-o'zini nazorat</i>; • “Aqliy hujum”; • “Muammo”; • Krossvord • Annotgrammalar • Ko'chma dars mashg'ulotlari
6.	VII. Kreditni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks etira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy nazorat shakllari, hamda mustaqil ta'limda berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish

6. ASOSIY ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi “Ta'lim to'g'risida” gi Qonuni // Xalq so'zi gazetasi 2020 yil 24-sentabr soni
2. Pedagogika (Pedagogika nazariyasi va tarixi) O'qituvchilar tayyorlash va pedagogika fani sohasi: bakalavriat yo'nalishi uchun darslik // prof.M.X.Toxtaxdjayevning umumiy tahriri ostida, O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi. – Toshkent “O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati” nashriyoti, 2010
3. B.X.Xodjayev Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti. “Sanosstandart” nashriyoti. Toshkent 2017 y.
4. R.A.Mavlonova, O.To'rayeva, K.M.Xoliqberdiyev, Pedagogika. Darslik T.: O'qituvchi 2018 yil.
5. K.Xoshimov, S.Ochilov. O'zbek pedagogikasi antologiyasi. O'quv qo'llama.T.:O'qituvchi 2010-yil
6. K.Xoshimov, S.Nishonova. Pedagogika tarixi. Darslik –Toshkent 2005 yil.
7. Xoligov A. Pedagogik mahorat. Darslik. T.: iqtisod-moliya. 2011 418 b
8. Po'latova P.M. Maxsus pedagogika –T.: 2005y.

Qo'shimcha adabiyotlar

1.J.Hasanboyeva, K.Turaqulov X., Pedagogika fanidan izohli lug'at. -T.: Fan va texnologiya.

2. Niyozov G., Axmedova M. Pedagogika tarixidan seminar mashg'ulotlari. – T.: Noshir, 2011.
3. Шелихова Н.И Техника педагогического общения. - М.: Изд-во «Институт практической психологии», 1998.
4. K. Hasanova T.: 2021y. Pedagogikai umumiy. Darslik. O'zbekiston faylasuflar milliy jamiyati nashriyoti.
5. K. Hasanova, A. Xoliqov T.: 2019y. Mahorati pedagogi. Darslik. O'zbekiston faylasuflar milliy jamiyati nashriyoti.
6. K. Hasanova, N. Jo'raeva T.: 2015y. Metodikai korhoi tarbiyavi. Darslik. O'zbekiston faylasuflar milliy jamiyati nashriyoti.

AXBOROT MANBALARI:

www.lex.uz
www.tpu.uz
www.pedagog.uz
www.ziyouet.uz
www.edu.uz

7. Fan dasturi Sh. Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Kengashining 2024 yil "24" avgustidagi 1-son bayonnomasi bilan ma'qullangan.

8. **Fan/modul uchun mas'ullar:**
Berdimurodova M. – Sharof Rashidov nomidagi SamDU, "Pedagogika va umumiy psixologiya" kafedrasi o'qituvchisi.

9. **Taqrizchilar:**
Taqrizchilar:
N. Shodiyev O'zbekiston-Finlandiya pedagogika institut professori
Pedagogika fanlari doktori,
K. Xasanova- SamDU, "Pedagogika va umumiy psixologiya" kafedrasi mudiri, professor.

Universitetning 2024-yil 16- avgustidagi 301-ji buyrug'i asosida
Fan dasturlari va mustaqil ta'lim to'plamlarini ishlab chiqishga ma'sul ishchi guruhi:

Rais – Normamatova M

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universitetining bakalavriat ta'lim yo'nalishlari uchun Pedagogika va umumiy psixologiya kafedrasi o'qituvchisi Berdimurodova Mexrubon tomonidan "Umumiy Pedagogika" fani bo'yicha tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

"Umumiy Pedagogika" fanidan tuzilgan fan dasturi Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universitetining bakalavriat ta'lim yo'nalishlari talabalari uchun o'quv rejasida asosida tayyorlangan.

Fan dasturiga ajratilgan soatlarga quyidagi holda mashg'ulotlar uchun alohida mavzular ajratilgan bo'lib, umumiy holda rejada ko'rsatilgan soatlarning hajmini ko'rsatilgan. Maruza va seminar mashg'ulotlar mazmuni jihatdan to'g'ri ketma-ketlikda tuzilgan bo'lib, pedagogikani o'rganishdagi bilim va ko'nikmalarga ega bo'lish uchun yetarli darajada ma'lumotlar bilan qamrab olingan. Talaba mustaqil ishini tayyorlashda mazkur fanning muayyan o'ziga xosliklarini hisobga olgan holda darslik va o'quv qo'llamalaridan foydalanib, barcha mavzularni o'rganish, tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruza qismlarini o'zlashtirish shakllaridan foydalanish tavsiya etilgan.

Bu fanni o'zlashtirish natijasida talabada pedagogika faniga qiziqish, pedagogik mahorat shakllanadi. Pedagogik ijodkorlik va uning o'ziga xosligi, zehin va pedagogik tafakkur, pedagogik izlanish, innovatsion faoliyat va innovatsion salohiyat, imptirik ma'lumotlar, misollar va illyustratsiyalar, ilmiy dalillar, ilmiy bilimlarning tarkibi, ilmiy dalillarning o'ziga xos xususiyatlari kabi bilimlar bazasiga ega bo'ladi. Shuning bilan birga o'qituvchi bo'lganda mutaxassislik fanidan dars berayotganda o'quvchilarga pedagogik texnologiya, pedagogik mahorat bilan, o'quvchilarga sodda va oson qilib tushintirishda bilim va ko'nikmaga ega bo'ladi.

Pedagogika va umumiy psixologiya kafedrasi o'qituvchisi Mexrubon Berdimurodova tomonidan tayyorlangan "Umumiy Pedagogika" fan dasturidan bakalavriat ta'lim yo'nalishi talabalariga ta'lim berishda foydalanish mumkin deb hisoblayman va foydalanishga tavsiya etaman.

O'zbekiston-Finlandiya pedagogika instituti
professor, pedagogika fanlari doktori

**Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universitetining sirtqi ta'lim
yo'nalishlari uchun Fakultetlararo Pedagogika kafedrasi o'qituvchisi
Berdimurodova Mexrubon tomonidan "Umumiy Pedagogika" fani bo'yicha
tayyorlangan fan dasturiga**

TAQRIZ

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Fakultetlararo pedagogika kafedrasi o'qituvchisi M. Berdimurodova tomonidan ishlab chiqilgan fan dasturi tasdiqlangan o'quv reja da to'g'ri keladi.

"Umumiy Pedagogika" fanidan tayyorlangan fan dasturi o'quv reja da ko'rsatilgan soatlar asosida tuzilgan bo'lib, bu fanni o'qitishdan maqsad - Pedagogik ijodkorlik va uning o'ziga xosligi, zehn va pedagogik tafakkur, pedagogik izlanish, innovatsion faoliyat va innovatsion salohiyat, empirik ma'lumotlar, misollar va ilyustratsiyalar, ilmiy dalillar, ilmiy bilimlarning tarkibi, ilmiy dalillarning o'ziga xos xususiyatlari kabi bilimlar bazasiga ega bo'ladi.

Shuning bilan birga o'qituvchi bo'lganda mutaxassislik fanidan dars berayotganda o'quvchilarga pedagogik texnologiya, pedagogik mahorat bilan, o'quvchilarga sodda va oson qilib tushintirishda bilim va ko'nikmaga ega bo'lib, pedagogik mahorat shakllanadi.

Maruza va seminar mashg'ulotlar mavzulari mazmuni jihatdan to'g'ri ketma-ketlikda tuzilgan bo'lib, Umumiy pedagogikani o'rganishdagi bilim va ko'nikmalarga ega bo'lish uchun yetarli darajada ma'lumotlar bilan qamrab olingan. Talaba mustaqil ishini tayyorlashda mazkur fanning muayyan o'ziga xosliklarini hisobga olgan holda darslik va o'quv qo'llanmalardan foydalanib, barcha mavzularni o'rganish, tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruza qismlarini o'zlashtirish shakllaridan foydalanish tavsiya etilgan.

Mexrubon Berdimurodova "Umumiy Pedagogika" fanidan tayyorlangan fan dasturi kunduzgi ta'lim yo'nalishining talabalari uchun ta'lim berishda foydalanish mumkin deb hisoblayman va tasdiqlashga tavsiya etaman.

Samarqand davlat universiteti

pedagogika fanlari nomzodi, prof:

K. Xasanova

